

Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 (PRP 2007–2013), katerega obdobje izvajanja se je izteklo s koncem leta 2015, je bil skupni programski dokument Slovenije in Evropske komisije, ki je bil podlaga za črpanje evropskih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

PRP 2007–2013 je bil s strani Evropske komisije potrjen 10. septembra 2007. Priprava programa je potekala ob posvetovanju s številnimi socialnimi partnerji in zainteresirano javnostjo.

PRP 2007–2013 je odražal nacionalne prednostne naloge, ki jih je Slovenija opredelila na podlagi analize danosti in stanja kmetijstva, živilstva in gozdarstva. Nacionalne prednostne naloge so prispevale k učinkovitemu doseganju skupnih ciljev EU.

PRP 2007–2013 se je osredotočal na naslednje temeljne cilje:

- na izboljšanje konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva: izplačanih 378,7 mio evrov sredstev PRP oz. 32,3 %;
- na podpiranje upravljanja z zemljišči in izboljšanje okolja: izplačanih 625,9 mio evrov sredstev PRP oz. 53,5 %;
- na izboljšanje kakovosti življenja: izplačanih 121,6 mio evrov sredstev PRP oz. 10,4 %;
- na spodbujanje odločanja o razvoju posameznih podeželskih območij po pristopu od spodaj navzgor – pristop LEADER: izplačanih 30,7 mio evrov sredstev PRP oz. 2,6 %.

V programskem obdobju 2007–2013 je ministrstvo objavilo 107 javnih razpisov. Skupaj je bilo izplačanih 1,171 mrd evrov od razpoložljivih 1,175 mrd evrov, kar predstavlja 99,68 % delež izplačanih sredstev glede na razpoložljiva sredstva na dan 31. 12. 2015.

Sofinancirane aktivnosti so se izvajale v vseh slovenskih občinah.

Delež prispevka Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja je znašal 75, 80 ali 90 %, odvisno od posameznega ukrepa.

Shema: Štiri osi PRP 2007–2013

Izdalo: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Avtorji fotografij: arhiv MKGP, David Lotrič, arhiv Mlekarna Planika d.o.o., arhiv Evrosad d.o.o.
Oblikovanje: Furmil d.o.o.
Tisk: Tiskarna Formatisk d.o.o.
Tiskano na FSC papirju.

Za vsebino je odgovorno Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je tudi organ upravljanja Programa razvoja podeželja 2007–2013 in 2014–2020.

Februar 2016

REZULTATI IZVAJANJA Programa razvoja podeželja 2007–2013

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Konkurenčnost kmetijskega, živilskega in gozdarskega sektorja

8.610+ udeležencev, ki so se udeležili dodatnih usposabljanj

3.080+ podprtih naložb v posodabljanje kmetijskih gospodarstev

- 1.540+ novogradenj
- 6.020+ nove mehanizacije

500+ podprtih naložb v gozdarsko mehanizacijo za povečanje varnosti pri delu v gozdu

povečanje varnosti pri delu v gozdu

530+ podprtih naložb v predelavo in trženje

- 240+ podprtih naložb v sektor živilsko predelovalna industrija
- 140+ podprtih naložb v sektor gozdarstvo
- 140+ podprtih naložb v sektor kmetijstvo

Podnebne spremembe in kmetijstvo

370+ naložb v mreže proti toči

360+ naložb v male namakalne sisteme in namakalno opremo

990+ ha novih velikih namakalnih sistemov

390+ ha posodobljenih velikih namakalnih sistemov

Obnovljivi viri energije

220+ naložb v obnovljive vire energije

- 7 naložb v daljinsko ogrevanje
- 110+ naložb v lesno biomaso
- 5 naložb v male hidroelektrarne
- 90+ naložb v sončne elektrarne

Generacijska pomladitev v kmetijstvu

2.650+ mladih prevzemnikov kmetij

64.490+ ha preneseni zemljišč na mlade prevzemnike kmetij

33 let povprečna starost prevzemnika kmetije ugodnejša izobrazbena struktura

33 % naložb v kmetijska gospodarstva so izvedli mladi prevzemniki

200+ zgodnje upokojenih kmetov

Ekološko kmetijstvo

160+ podprtih naložb na ekoloških kmetijskih gospodarstvih

40+ podprtih naložb za predelavo in trženje ekoloških proizvodov

7 projektov promocije za ekološko shemo kakovosti

7 skupin proizvajalcev, ki tržijo ekološko pridelano hrano

3.600+ vključenih ekoloških kmetijskih gospodarstev v shemo KOP

40.000+ ha površin, vključenih v podukrep ekološko kmetovanje

Varstvo okolja

377.390 ha podprtih površin na območjih z omejenimi možnostmi (OMD)

52.400+ vključenih kmetijskih gospodarstev v OMD

99.000+ ha površin znotraj območij Natura 2000, na katerih se izvaja ukrep OMD

16.000+ kmetijskih gospodarstev povprečno na letni ravni vključenih v KOP

64.000+ ha podprtih površin znotraj območij Natura 2000, na katerih se izvaja ukrep KOP

340.000+ ha podprtih površin pod kmetijsko okoljskimi podukrepi (KOP)

196.790+ ha: pozitivni vplivi na okolje z nadzorovano uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev

131.800+ ha: ohranjanje biotske raznovrstnosti in tradicionalne kulturne krajine

11.640+ ha: varovanje varovanih območij, prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ter njihovih habitatov

Mreža za podeželje

2.250+ članov Mreže

vzpostavljena spletna stran www.program-podezelja.si

38.000+ obiskov spletne strani v 2015

50+ izdanih publikacij

40+ delavnic in seminarjev za upravičence

52 tedenskih elektronskih novic PRePlet z aktualnimi informacijami o podeželju

Delovna mesta

400+ ustvarjenih novih delovnih mest v sektorju kmetijstva in živilstva

700+ ustvarjenih novih delovnih mest s področja podjetništva na podeželju

70+ ustvarjenih novih delovnih mest v okviru LEADER

Infrastruktura na podeželju

790+ km zgrajenih gozdnih vlak

50+ km zgrajenih gozdnih cest

10.000+ ha zemljišč, vključenih v komasacije

zmanjšanje števila parcel na komasacijskih območjih z 32.500+ na 17.400+

povečanje velikosti parcel na komasacijskih območjih z 0,31 na 0,57 ha

2.990+ ha zemljišč, vključenih v agromelioracije na komasacijskih območjih

700+ novih priključkov na širokopasovni internet

250+ podprtih naložb v komunalno in cestno infrastrukturo, vaška jedra in večnamenske stavbe skupnega namena

150 projektov, namenjenih ohranitvi in izboljšanju kulturne dediščine

Podjetništvo na podeželju

760+ podprtih naložb v podjetništvo na podeželju

230+ naložb v turizem in gostinstvo

150+ naložb v proizvodnjo kovinskih izdelkov

130+ naložb v proizvodnjo pohištva ter obdelavo in predelavo lesa

46.900+ dodatnih turistov letno

Lokalni razvoj

33 ustanovljenih lokalnih akcijskih skupin

95 % pokritost ozemlja Slovenije z lokalnimi akcijskimi skupinami

1.400+ podprtih projektov LEADER

87 % projektov, ki prispevajo h kakovosti življenja na podeželju

Kakovost kmetijskih proizvodov

470+ kmetijskih gospodarstev, vključenih v shema kakovosti

60+ podprtih dejavnosti promocij shem kakovosti

10 podprtih novo ustanovljenih skupin proizvajalcev

Primeri izvedenih projektov

Kmetija Puhan

Posodobitev kmetije z dopolnilno turistično dejavnostjo Puhan

Kmetija Puhan je pridobila sredstva, namenjena diverzifikaciji v nekmetijske dejavnosti. Kulinarična ponudba kmetije temelji na kulinarčni dediščini Prekmurja. Kmetija je s prekmursko šunko in prekmursko gibanico vključena v shemo kakovosti za zajamčeno tradicionalno posebnost in zaščiteno geografsko označbo ter je članica društva »Diši po Prekmurju«. Zaradi vključenosti v shemo kakovosti je lahko kandidirala za sredstva, namenjena kmetijskim proizvajalcem v shemah kakovosti hrane.

Rezultati sofinancirane aktivnosti so povečali dohodek kmetije, učinkovitejša delo, zmanjšana poraba energije, izboljšani delovni pogoji in pogoji bivanja za goste.

»Če ne bi bilo sredstev Programa razvoja podeželja, bi delali počasi. To so bile prave injekcije za razvoj turistične dejavnosti, ki nam omogoča, da prodamo, kar pridelamo na kmetiji.«
Jožef Puhan

Jožef in Olga Puhan
Bogojina 311, 9222 Bogojina
<http://www.turizempuhan.si/>
joze.puhan@gmail.com
00386 2 547 13 51, 00386 31 703 605

Pomurska regija 01

Kmetija Puhan

LAS loškega pogorja

Mlekarna Planika

Mlekarna Planika

Peter Koren

Investicije mladega prevzemnika Petra Korena za izdelavo lesnih sekancev

Peter Koren je evropska sredstva prejel v okviru različnih ukrepov Programa razvoja podeželja 2007–2013. Sredstva je pridobil kot mladi prevzemnik kmetije za posodobitev kmetijskega gospodarstva, in sicer za posodobitev hlevske opreme, za ureditev dvorišča in za pridobitev traktorja večjih zmogljivosti. S pridobljenimi sredstvi in lastnim vložkom je na kmetiji uspešno izpeljal tudi investicijo v skladišče za sekance, kupil stroj za izdelavo sekancev z dvigalom, stroj za izdelavo polen in cepilnik za drva. Za naložbo v ta projekt se je odločil zaradi temeljite izbire lesnega sortimenta zase in za druge, ker je v okolici dovolj neizkoriščenih surovin, s predelavo pa nudi naravne obnovljive vire energije.

»Z omenjeno investicijo lahko v celoti predelam ves razpoložljivi les in ga skladiščim ter glede na povpraševanje prodam. S to naložbo sem vplival tudi na okolico, saj s ponudbo nudim naravne obnovljive vire energije.«
Peter Koren

Peter Koren
Zbelovska Gora 73, 3215 Loče
koren.peter@siol.net
00386 3 576 36 79

Savinjska regija 04

Evrosad d. o. o. Krško

Tehnološke posodobitve Mlekarne Planika na področju živilsko predelovalne dejavnosti

Po stečaju Kraš Planike je Kmetijska zadruga Tolmin leta 1995 ustanovila novo Mlekarno Planika in zaposlila 52 delavcev. Ponovno so uredili sirarno in začeli s proizvodnjo sira, nehomogeniziranega konzumnega mleka, fermentiranih izdelkov, skute, masla, sirotke, pinjenca ... Izdelki, ki jih pridelajo v mlekarni Planika, so izdelani izključno iz mleka, pridelanega na hribovitih območjih občin Tolmin, Kobarid in Bovec, kjer se v poletnih mesecih živina pase, pozimi pa jo rejci krmijo s kakovostno krmo. Poleg tega mleku ne dodajajo dodatkov, saj je že zaradi naštetih dejavnikov zelo kakovostno in predvsem naravno.

Uspešno so kandidirali na več javnih razpisih iz naslova ukrepa 123 Dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom iz PRP 2007–2013 za namen tehnoloških posodobitev mlekarne.

Uredili so tudi lastno maloprodajo v Kobaridu, v letu 2010 pa so odprli muzej od Planine do Planike, ki je bil sofinanciran iz ukrepa 323 Ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja.

»Program razvoja podeželja nam je pomagal, da je naša mlekarna iz nekdanjega obrata za predelavo mleka v mleko v prahu postala danes na slovenskem tržišču in tudi širše prepoznana Mlekarna Planika. Močna blagovna znamka, za katero stojijo visoko kvalitetni mlečni izdelki, je plod dobrega sodelovanja vseh dejavnikov v verigi.«
Anka Lipušček Miklavič, direktorica

Mlekarna Planika d. o. o. Kobarid
Gregorčičeva ulica 32, 5222 Kobarid
<http://www.mlekarna-planika.si>
info@mlekarna-planika.si
00386 5 384 10 00

Goriška regija 11

Evrosad d. o. o. Krško

Ureditev sadovnjakov ter izgradnja in oprema sortirno-pakirnega centra za sadje podjetja Evrosad d. o. o. Krško

Ureditev sadovnjakov, postavitve protitočnih mrež, nakup kmetijske mehanizacije in oprema hladilnic s sredstvi, namenjenimi posodabljanju kmetijskih gospodarstev, je podjetju Evrosad d. o. o. Krško omogočilo posodobitev in širitev pridelave ter zaposlitev novih delavcev. Z izgradnjo in opremo visoko zmogljivega sortirno-pakirnega centra s sredstvi, namenjenimi dodajanju vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom, pa so avtomatizirali sortiranje in pakiranje sadja, ki ga danes uspešno tržijo v Sloveniji in v tujini.

»Sredstva PRP so bila za nas ključnega pomena pri odločitvah za izvedbo investicij v teh težkih gospodarskih pogojih. Investicije so v kmetijstvu, zaradi konkurenčnih tržnih razmer in prilagajanja podnebnim spremembam, življenjskega pomena.«
Boštjan Kozole, direktor

Evrosad d. o. o.
Cesta 4. julija 134, 8270 Krško
<http://www.evrosad.si/>
info@evrosad.si
00386 7 490 41 30

Spodnjeposavska regija 06

Ekološka pridelava na kmetiji Kastelic

Kmetija Kastelic je primer dobre prakse preusmeritve kmetije. Intenzivno prirajo mleka so nadomestili z ekološko pridelavo sadja in z govedorejo. S preusmeritvijo so na kmetiji začeli v letu 2002 z zasaditvijo 2 ha jablan. V tem letu se je kmetija vključila tudi v sistem ekološkega kmetovanja, kasneje pa tudi v podukrep Ekološko kmetovanje v okviru kmetijske okoljskih plačil. V okviru ekološkega načina pridelave kmetija ohranja in izboljšuje lastnosti rodovitnih tal z nadzorovano uporabo gnojil in fitofarmaceutskih sredstev, ki so dovoljena v ekološki pridelavi, in prispeva k zmanjševanju erozije in izpiranju hranil. Ekološki način pridelave bistveno prispeva k zagotavljanju javnih dobrin, predvsem k ohranjanju virov pitne vode, biotski raznovrstnosti, ohranjanju kulturne krajine ter okolja nasploh. Izkušnje kmetije Kastelic kažejo, da je kakovost ekološko pridelanega sadja, soka, kisa, khrhljev in ostalega tisto, kar kmetiji prinaša prepoznavnost, uspešnost in ekonomsko varnost.

Dolgoročni cilj kmetije je pridobiti primeren prihodek za polno zaposlitev dveh družinskih članov. Zaradi tega so se odločili za nadaljnjo širitev sadjarske proizvodnje, saj jim razpoložljiva kmetijska zemljišča ne dopuščajo širitve mlečne priraje. V okviru pridobljenih sredstev iz naslova ukrepov 121 in 123 je kmetija investirala v nasad jablan, ureditev mrež proti toči in v izgradnjo namakalnega sistema v novem sadovnjaku izmere 2,32 ha. Kmetija pa je uspešno izvedla tudi investicijo v ureditev prostorov za skladiščenje, pripravo sadja za trg, predelavo sadja in v ureditev prostora za neposredno prodajo.

»V kmetijstvu so neto dohodki sorazmerno nizki, zato je za preusmeritev kmetije potrebna cela delovna doba, kar je predolgo obdobje, da bi bila preusmeritev uspešna. Program razvoja podeželja pa nam je pomagal, da smo to naredili relativno hitro in da lahko razmišljamo o nadaljnjem razvoju kmetije.«
Alojz Kastelic

Alojz Kastelic
Mali Vrh 8, 8216 Mirna Peč
00386 7 307 87 10

Jugovzhodna regija 07

LAS loškega pogorja

Lokalna akcijska skupina loškega pogorja gradi prihodnost na vrednotah podeželja

Lokalna akcijska skupina (LAS) loškega pogorja pokriva območje štirih občin, tj. Gorenja vas – Poljane, Škofja Loka brez naselja Škofja Loka, Železniki in Žiri. V programskem obdobju 2007–2013 je LAS na podlagi javnih pozivov dodela sredstva za 18 projektov, z izvedbo katerih so partnerji uresničevali sprejeto lokalno razvojno strategijo s cilji krepitve podpornega okolja za nova delovna mesta, spodbujanja naravi prijaznega kmetovanja, nadgradnje skupne infrastrukture za razvoj in trženje produktov višje kakovosti, širjenja turistične ponudbe, izboljšanja infrastrukturnih pogojev za bivanje in delo na podeželju, ohranitve naravnega okolja in obnove ter oživitve vaških jader in dediščine podeželja. Skupno je bilo za projekte LEADER v programskem obdobju 2007–2013 porabljenih skoraj 700.000 evrov.

»S pomočjo sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in nacionalnih sredstev, združenih v program LEADER, so nam bile dane lepe možnosti za realizacijo številnih projektov. Prepričana sem, da so nam izkušnje iz preteklih let pomagale, da smo v partnerstvu LAS brez večjih težav izbrali projekte, ki so bili uspešno realizirani in so območju prinesli novo dodano vrednost.«
Ivica Rant, predsednica

Lokalna akcijska skupina loškega pogorja
Poljanska cesta 2, 4220 Škofja Loka
<http://www.las-pogorje.si/>
info@las-pogorje.si
00386 4 512 01 31

Gorenjska regija 09

Izplačana sredstva v mio evrov in deleži od vseh izplačanih sredstev Programa razvoja podeželja 2007–2013 po statističnih regijah

